

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szabadelvűpárt megalakulása Zomborban.

usvét hétfőjén verőfényes reg-
gelre viradtunk. A város utcáin
már korán mozgalmas pezsgés
volt szemlélhető. Csoportok ala-
kultak, komoly arcú férfiak
hajoltak össze s értekeztek a
történelemről.

Nagymise után a „Vadászkürt” előtt hím-
pölygő néppárral egyesülve, a mennyien csak be-
fértek, fölvonultak a fágas udvarra s azt nem-
csak színtöltötték meg, hanem pl. a nemzeti
zászló alatt odavonuló 116 bánátrészi bunyevác
választó, az udvarból kiszorulva, az utcán, a kapu
előtt foglalt helyet. Pártemberek rendszeren elő-
nyösen szokták nagyítani követők számát; mi ez
esetben az ellenkezőre vagyunk szorítva, mert a
megközelítő igazságot nem hinné el senki, aki
jelen nem volt. Így tehát ezerkétszáz helyett,
amennyit nem egy gyakorlott szem olvasott, mi
legalább nyolek-húsz száz szavazó polgár jelenlétét
jegyeztük föl.

Legimpozánsabb volt a szerbek bevonulása:
ott volt összes szavazóik kétharmada. Igaz, hogy
olyan pártvezetők, mint közöttük, általában rit-
kák. Diadal és elismerés nekik! Lallossevičs Jásó
és köre valóban sokszorosan lefőzte már azokat,
akik befolyásukat a népre kicsinyelni iparkodtak.
Midőn ezen népszerűséget a szerb-magyar test-
vériség érdekében értékesítik, nemcsak rideg párt-
szempontokból, hanem magasabb hazafiúi tekinte-
tekből is tartozunk kijelenteni, hogy ők a ma-
gyarok és szerbek együttes hálájára számíthatnak;
mert a szóval sokat emlegetett testvéri egyesü-
lésnek, tettekkel tesznek megbecsülhetlen szolgál-
latokat.

11-kor Barthal József, takarékpénztári igazgató
s közügyeink régi lelkes vezérfehérje, megnyitja a
gyűlést és fölhívja az egybegyűlteket, hogy miután
megjelenésükkel is bebizonyították, miszerint a sza-
badelvű politikai felfogás hívei, az egységes és
sikeres eljárás tekintetéből alakuljanak át párttá
s mondják ki, hogy Zomborban a szabadelvűpárt
megalakult.

Az általános éljenzés csillapultáival Makszimo-
vičs Koszta, a város minden osztálya s felekezete
előtt egyiránt népszerű fiatal városi tanácsos
emelt szót s szerb nyelven fölhevítta a szláv aj-
kúkat hasonló pártalakításra.

Most dr. Margalits Ede lépett az emelvényre
s először magyarul, azután nyomban szerbül is,
igen sikerült s a rövidséghez képest igazán tartal-
mas beszédben ajánlotta elnökül a helyi viszo-
nyok páratlan ismerőjét s minden közkérdésnek
avatott hangadóját, Barthal Józsefet. Szavait tü-
netésszerű helyeslés követte minden oldalról.

A hosszas éljen és zsviók elhangzása után
Barthal József a zombori szabadelvűpárt elnöké-
nek kikiáltatik; ugyanő a pártot nyomban meg-
alakultnak jelenti ki.

Mint most már a párt elnöke javaslatba hozza,
hogy aelnökül Lallossevičs Jakab, Schöffner Jó-
zsef, pártjegyzőül Maximovičs Koszta, Dr. Mol-
nár István Lajos, Zsuffa Vince és Husvéth Károly
urak volnának megválasztandók. Javaslatát éljen-
zéssel határozattá emeltetik.

Folytatólag ajánlja, hogy száztagú pártvá-
lasztmány alkottassék; egyuttal javaslatba hozza
a következő névsort, mely a társadalmi osztályok
mindegyikét lehetőleg figyelemben tartani tö-
rekszik:

Ambrozovičs Gyula, Andráska Alajos, Atha-
nackovičs György, Bácsér János, Bittermann
Nándor, Blumenthal Lajos, Brkits Gávra, Bálits
Mátyás, Beretits Iván, Belt Sebestyén, Bosnyák
Fülöp (Pilya), Belyánszky Szima, Bosnyák Xavér,
ifj. Bosnyák József, dr. Czetkovičs Péter, Czigits
Parsetičs Ferenc, Csókás Flórián, Dalmay Jó-
zsef, Dorotits András, Darácsi Antal, ifj. Dzsinitz
Antal, Eibach István, Fernbach Bálint, Falcione
Lőrinc, Frey Imre, Fejér Gyula, Ferencsevičs
Mita, Falcione Gusztáv, Firány György, Gottlieb
Márton, Gerresch János, Gerlich János, Haméder
Károly, Heindlhofer Róbert, Husvéth István, Hel-

ler József, Harpf József, Huber Ignác, Jakobtsits
Mihály, Jankovičs Antal, Józits Matkó, Jankovičs
Jován, Ilkits Száva, Jakobb Lajos, Konyovičs
István, Karnász István, Konyovičs Szima, Kuz-
mits Lajos, Kalmár Pál, Kanurits Kuzman, Ko-
vaesits Steván, Loógó Simon, Lang Flórián, Ma-
lesevičs Miklós, dr. Margalits Ede, Miloszavlyev
Steván, Másits Riszta, Miity Pája, Mihelits Péter,
Másits Novák, Maglits Steván, Masirevičs György,
Mayer Károly, Mattarits Márkó, Momirovičs Já-
nos, Momirovičs Vladimir, Nasztasity Dragajlo,
Odry János, Pekár Mátyás, Pekánovičs András,
Puskás Ágoston, Reitter Nándor, Radisevičs Sán-
dor, Richter Ferenc, Radojevičs Koszta, Rakin
Jován, Roheim Károly, Rados Márkó, Sándor Béla,
dr. Spitzer Mór, Szalay Károly, dr. Schuller Simon,
Sztřílich Gyula, Sztřílich Lázár, Sztřícevičs Milos,
Stebler Lajos, Schmausz Endre, Sztójsits Pál, Sztó-
lisits Gáspár, Spitzer Bernát, Tárcazi Mór, Torma
József, Thurszky Jenő, Thum Vince, Thurszky
János, Ugri Mihály, Vukisevičs Péter, Vesz-
lovszky Péter, Valter Nándor, Zsivánovičs Samu,
Zimmermann Gyula.

Ezen névsor nagy lelkesedéssel elfogadtatik.

Barthal pártelnök — ugymond — bizonyára a
közhangulatot tolmácsolja, midőn kimondja szóval
azt, amit szívünkben régen rebesgetünk, s kiejti
városunk azon fiának nevét, akit úgy helyben el-
ágazott derék családfája, mint a társadalmi életben
való népszerűsége régen érdemessé tett arra, hogy
városunkat, melynek viszonyaival oly alaposan
ismerős, az ország törvényhozó házában képvisel-
hesse.

„Éljen Koezkar Zsigmond!” kiáltások, meg-
százszorozva, megezerszerelve hangzottak bele az
elnöknek bevezető szavaiba, úgy hogy percek kel-
letek, míg a csend, valahára nagy nehezen be-
állott annyira, hogy Lallossevičs pártalelnök a
szláv ajkúknak is tolmácsolhatta és ajánlhatta
Koezkar Zsigmondnak képviselőjelöltül való ki-
kiáltását.

A lelkesedés lassankint csillapultó viharából
végre nagy nehezen kibontakozott az elnök hangja,
ajánlván, hogy az általános hangulathoz képest
kéressék föl a sokat éltetett jelölt a megjelenésre
és programbeszédének legalább általános körvo-
nalakban való megtartására.

A menesztendő meghívó küldöttség vezető-
jeül és szónokául közhellyel dr. Margalits Edét,
tagjait Lallosevičs Jakab, Schöffner József, Tár-
cazi Mór, Husvéth István, Fernbach Bálint, Bálits
Mátyás, Sztřílich Gyula, Másits Riszta, Bitter-
mann Nándor, dr. Czetkovičs Péter, dr. Schuller
Simon, ifj. Dzsinitz Antal, Veszlovszky Péter,
Loógó Simon, Pekánovičs András, Zsivánovičs
Samu, Jankovičs Antal, Konyovičs István, Thum
Vince, Odry János, Masirevičs György, Gerlich
János, Rakin Jován, Obuskovičs Joca, Miits Pájó,
Pekánovičs György urakat kéri föl.

A küldöttség szónoka tudtára adván Koez-
kar úrnak, hogy Zombor város választóinak óriási
többsége őt jelölte ki országos képviselőre s
általa remélheti szülővárosa jövő boldogulását;
felkéri, hogy jelenjék meg reá váró polgártársai
között s szívesen fogadva bizalmuk vonzódását,
fejtse ki előttük szabadelvű nézeteit.

Körülbelül tíz pernyi szünet után megérke-
zett a küldöttség, élén az ünneplétférfiával, immár
a város képviselőjelöltjével, s őt beléptekor orkán-
szerű „Éljen” és „Zsviók” üdvözlések fogadták.
Csakhamar lecsendesült azonban a zaj, mert a nép-
szerű naphőse szónoki állást foglalt és Barthal
elnök felkérésére megközelítőleg a következő esz-
memeneti beszédet mondotta, melyet, hogy ko-
rábban kiadassuk ezen eseménygazdag nap tör-
ténését, idő rövidsége miatt jelenleg csak bő ki-
vonatban közölhetünk:

Szerencsésnek érzi magát, hogy a gyermek-
kora óta vele jó és balszerencsében egyformán
részes polgártársak bizalma őt, a hivatal szerény
munkását, oly nagy megtiszteltetésben részesíti,
bizalmának mai impozáns nyilvánítása által, mely-
lyel csak hosszu és kipróbált életpálya után szok-
tott a jósors egyeseket kiténtetni.

Erői csekélységének tudatában vállalkozni is
alig merne ezen, szerénységénél fogva sohasem

keresett szerepre, ha nem tanulta volna meg, még
mint gyermek, atyjától, hogy a közügy, a haza
szolgálatára érdekében senki sem uralja önmagának,
hanem tartozó kötelessége polgártársainak maga-
sabb érdekeiért minden áldozatra késznek lenni.

Ezen bensőségteljesen hangsúlyozott köteles-
ségérzetből kifolyólag örömmel fogadja szülővá-
rosának mai jelölését.

A törvényhozásban, részéről, tekintettel ha-
zánkunk a mai válságos külpolitikai viszonyok
közötti kritikus helyzetére, azon többséghez kíván
tartozni, mely mint kormánypárt ezereves alkot-
mányunk lassu, de biztos fejlődését, tapintatos
körültekintéssel fokról fokra emeli és a jelennek
megegyezésével a jövőnek alapját egyengeti.

Teszi ezt a közlekedési eszközöknek bámu-
latos tökéletesítése s elágaztatása, a közterheknek
arányos felosztása, a honvédelemnek az európai
hatalmakéhoz megfelelően való felszerelése, de
különösen a kulturának, a haladás egyedül biztos
alapjának, a legszélesebb körökben és a népesség
minden rétege számára hozzáférhető terjesztése
által. Ezen általános művelődés, amint fokozato-
san terjeszkedik, úgy fognak a multbeli félreér-
tések, a nyelvi és vallási válaszfalak lassankint
romba dőlni; úgy fog a fejtel vagy kézzel mun-
kálkodó néposztályok mindegyike a maga módja
szerint boldogulni.

Az általánosról a helyi érdekekre térve, sa-
jonnal tudja, hogy városunk az utóbbi időben so-
kat veszített előbbi központos jellegéből s így
fokozatosan megszűnő nagy és gazdag környé-
kének emporiuma lenni, benne az ipar és keres-
kedelem inkább pang, mint fejlődik. Amennyiben
erészen a polgárság a baj okát konkrét javas-
latokkal, pl. új műúti vagy vízi vonalakkal, esetleg
tarifa-módosítással vélné megszüntethetőnek: min-
den befolyásával azon lesz, hogy Zombor termé-
lői, kereskedői s iparosai első sorban megkapják
s elérjék mindazt, amit boldogulásukra szükséges
segédeszköznek tartanak.

Növekedni fog ezáltal az adóképeség, a
mostani szorult idők legégetőbb kérdése. Ennek
elérésére fog szolgálni azon, kiválóan gondozandó
terve is, hogy városunk, mint egy nagy adófizető
vidék középpontja, lehetőleg figyelemben része-
süljön a kormány részéről a jövőben a pénzügyi
s egyéb hivatalok elhelyezésénél, valamint egy
netán állítandó vegyes ajku ipar-kereskedelmi is-
kola helyének megválasztásánál. Ily intelligens és
versenyképes iparral kecsgetető városba csak mi-
nél több fogyasztót kell hozni, hogy a kívánt ál-
talános föllendülés érezhetővé legyen.

Belső házi ügyeink, a fokozódó igényekhez
képest létesítés alatt levő nagyobb építkezések,
a közegészség, köztisztaság számos helyi kérdése,
a helybeli két nagy vallásfelekezetenek szátkutába
tévedt egyházi kérdése, a jövőben tervezendő új
közhasznú vállalatok: mind oly természetűek, hogy
azok iránt az egységes föllépés, nemzetiségi vellei-
tások nélküli impozáns tömörülés, csak meghatá-
lyosíthatja — ugymond — mindenkor szolgálat-
kész és soha el nem fáradandó közbenjárásomat,
még akkor is, ha nem lennék szerencsés a válasz-
tók többségének szavazatát megnyerni.

Életemnek e szép napja — ugymond — fe-
ledhetlen lesz előttem mindenha, mert látom, hogy
a szabadelvűpárt zászlaja máris sokakat egyesí-
tett közöttünk arra, hogy éppen alatta vivjük ki
a civilizáció vérméltű fegyvereivel a szabadság,
egyenlőség s testvériség nagy eszméinek diadalát.

A magyar beszéd elhangzása után a hosszas
éljenzésnek „da esujemo” kiáltások vetettek végét.
A képviselőjelölt erre szerbül is előadta beszédét,
bevezetvén azt szláv előszóval ilyformán:

„Nagyraecsi szláv ajku polgártársak! Én
ugyan tíz éves koromig magyar és szerb nyelven
beszéltem egyiránt; azonban ezután iskolába ke-
rültem s akkoriban még nem töltötte azt be a mai
toleranciának és egyenlőségnek szabad szelleme;
nem volt gond arra, mint ma van, hogy minden
iskolában megtanulhassák fiaink tökéletesen egy-
más nyelvét. Innen van, hogy bár a szerb és
bunyevác nyelvet, amint a közéletben kell, beszélem
ugyan, de már annyira nem vagyok bennük ott-
hon, hogy rajtuk az ő mai irodalmi fejlettségük-

höz képest beszédet tarthatnék. Ezért engedjék meg nekem, hogy beszédemet felolvashassam."

A sűrű zsvióktól megszagott s általában nagy hatást tett beszéd után elnök megköszönvén a jólétnél a közhangulat iránt tanúsított nemes készségét, az értekezletet berekesztettnek nyilvánítja.

Erre a választók szüntelen „Éljen és Zsvió Koczkar!” kiáltások közepette zeneszó mellett haza kísérték a képviselőjelöltet és annak a diadalnapján való viszontlátást hangoztatva, legnagyobb rendben haza szedték.

Ez volt röviden a szabadlevű pártnak minden várakozást fölülmuló fellépése.

Rendjük, hogy az ellenzék a tények és sikerek láttára letesszék azon tervéről, hogy itt kiköszörülhetetlen kudarcot vallani legyen kénytelen. Mert ha fájdalmasan esik is neki a szabadlevű párt új tervfoglalását elvisehnie, arra még sem vállalkozhatik, hogy bukása nagyságával a mi várható diadalmenetünket emelje. Ő elfoglalta fölünk régebben bírt politikai területünket, mi fájó szívvel bár, de némi megadással tűrtük ezen nehéz sorsváltozást. Most tehát, midőn meggyőztük ugyanazon fegyverekkel, melyekkel ő fölünk három év előtt elfoglalta örökünket, becsülje meg magát és néhány hívét azzal, hogy elveinek komolyságát nevésséges erőködésben el ne koptassa.

Egyébiránt most már teljes lelki nyugalommal várjuk mozdulatait s éppenséggel nem vesszük zokon, ha kiteszi magát annak, hogy számszerint kitűnjék, milyen kevés polgár van még, aki nem restel az ő fétett zászlaja alatt megbukni.

Zászlószentelés.

A zombori első betegsegélyző és temetkezési egyesület zászlószentelésének ünnepélye gyönyörű idő mellett, nagy közönség részvételével folyt le.

Husvét hétfőjén 7 órakor reggel már kezdtek a tagok és nézők gyülekezni a „Fehér galamb” előtt. Innen 8 órakor elindultak a zászlóért és azt élükön Stebler Lajos elnökkel zeneszó harsogása mellett a zászlóanyja lakására kísérték. Innen Joksmanné-Schäffner Anna vonzó szeretetreméltósággal engedve a kérelemnek, a menethez csatlakozott. Kíséretében voltak a következő zászló-koszorú-leányok: Andráska Eta, Bittermann Hermín, Dampfinger Sarolta, Longauer Gizella, Matzitz Mari, Stebler Emma, Szabó Teréz, Schäffner Angela, Schöbel Berta, Orehoja Eta, Veszelovszky Ida, Valient Emma.

A menet útközben egyre szaporodva, a r. k. templomba ért s ott ünnepélyes nagymisét hallgatott, melyet teljes fényű segédlettel Fejér Gyula apát-plébános celebrált. Mise végén a zászló megszentelése következett, mit megelőzőleg a celebráló apát-plébános ur a következő, észhez és szívhez egyaránt szóló kulturbeszédet tartotta:

Krisztusban kedves ker. hívek!

Körülbelül mostanában van 600 éve annak, hogy amaz iszonyuan pusztító járvány, a pestis Európában fellépett. E vész még ma is, az orvosi tudomány rendkívüli fejlettsége, az elszigetelő szerek nagy választéka mellett is, irtózatos. Gondolhatni tehát, mily rémisztő lehetett első felléptekor, midőn sem eredetét, sem lefolyását, sem ellenszereit nem ismerték.

Ezen időtájtban egy durgzagdag francia családnak egyetlen nemes sarja, Rókus, felsőbb keresztény tökéletességre érezvén magában hivatást, 20 éves korában összes örökségét pénzre tette, kiosztotta a szegények között s vándorbotot fogva, töredelmi utra indult Sz. Péter székehez Rómába, hogy így önkéntes szegénység által Jézus Krisztusnak méltó követője lehessen. Vándorútja éppen a járvány által legsújtottabb vidékeken vezetett keresztül. Amint ezt észrevette, rögtön kész lett szívében azon erős elhatározás, földi kincsét a mennyi örömeibe, a végnélküli vigasságba segítette.

A mely egyetnek zászlaját tehát ezen Szentnek, Rókusnak képe díszíti, az az egyet csak keresztény, csak emberbaráti intézmény lehet; annak céljai csak vallásosak és erkölcsösek lehetnek.

Mert mit jelent sz. Rókus zászlaja? Mit jelent ezen egyleti zászló, mely szintén szent Rókusnak képét tünteti elénk s melyet most felszentelni akarunk? Azt jelenti, hogy ti, k. h. a kath. anyaszentegyház egyik ünnepelt erényhősének példája szerint kívánjátok a felebaráti szeretet parancsait gyakorolni.

Szeretni felebarátját — minden körülmények között nemes eszelekedet, és mint Krisztusnak, az igaz humanizmus fejedelmének parancsára, ha azt teljesítjük, a legemberibb erény. Azonban a felebarátot nem szóval, hanem tettekkel szeretni, és szeretni akkor, midőn ő a test nyavalyája nem vonzóvá, hanem visszataszítóvá teszi; ez a gondolkodásnak oly magasztosságára, a rokonszértségre oly nemességére mutat, ez oly ékes virága a keresztény erénynek, mely csak a Jézus Krisztus drága vérével megteremkenyített ker. kath. religió kertjében fakadhat.

Igen* egyedül a kath. religió vette meg alapját minden ténnyel a műveltebb erkölcsi felfogásnak, de leginkább és legszembeszökőbben, legeredményesebben a humanitás és felebaráti szeretet téréin. Krisztus előtt is

voltak bölcsői, kimagasló szellemei az ó-világnak; buvárkodtak azok is a lét nagy kérdéseit körül; fejtegettek az emberi tudást folyton esiklandó mély tétteleket; kimérték a esillagok utait; sejtették, sőt tudták a lélek lételet, vitatták annak halhatatlanságát. De azért soha senki az emberiség jövő századaira, a milliók érzésére, gondolkodására, elhatározására oly befolyásos, oly áldásos elvet nem tudott proklamálni, mint Jézus Krisztus, midőn kijelenté ezen egyszerű, de veséig és veléig ható igéket: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.” (Máté 19. 19.)

És hogy az Istenember a földi bajokban hányatot világ átalakítását, az erkölcsöknek megújítását, a humanitásnak szokássá tételét nemcsak szóbeli nyilatkozattal sürgette; azt a szent könyvek számos lapjáról tudja ma már a kis gyermek is, aki alig lép be az iskolába, már is hallja és tanulja az igralmas szamaritanus történetét, Jézusnak az inszakadót, a 38 esztendő óta vérműlésben szenvedő asszony, valamint a vakok, sánták és békák körül, esodák alakjában tanúsított példait.

Ő de Jézus Krisztusnak mindezen példait és parancsait fölülmúlja ugy világos vonatkozásában, mint megindító erejében, midőn így szól Sz. Máté Evangéliumában: „Bizony mondom nektek: Amit igrnek ezen legkisebb atyámfiai közül eszelekedtetek, nekem eszelekedtetek.” (Máté 25. 40.) Tehát Jézus Krisztus azonosítja magát a szenvedővel, és mint a jötetnek isteni jutalmazója, igrer a jötevőnek jutalmat, midőn mintegy önmagát nyilvánítja lekötézeteltet a segélyben részesített szaklőkódó helyett!... Ime ker. hívek, ez a Krisztus tana, ez a kath. anyaszentegyházfelfogása az emberszeretetről.

És ezeket benutavva, kérdezlek benneteket, vajjon lehet-e, képzeltető-e művelt lélek, nemes kébel, mely ezen ideális szépségű eszmék hallatára büszkén ne valja magát katolikusnak, és ne kívánczozzék ti köztetek, akik Krisztus példájának és emberbaráti parancsainak sikeresebb teljesítésére társultát alakulva, célotokra egyesült erővel törekedtek, és buzgalmatoknak külső jelképeit a humanitás martyrjának, sz. Rókusnak képével díszített zászlót szenteltek. — Ez a zászló lesz ezentúl a ti szerény és zajtalan diadalotoknak áldott záloga; — erre, mint a pusztában Mózes rézkigyórája, csak ráveti majd szeméit a szenvedő beteg, és lelket a remény, testét az általatok nyújtandó segély fogja orvosolni. Ezt a zászlót maga Jézus Krisztus bontotta ki, az ő tanítványai hordták szét a világ négy tája felé, s az ő szent hitének fölkeent harsosai vivják alatta, a szeretetnek vére nélküli győzedelmét.

De midőn győzelemről s diadalról szölok, megleben előttem a jövény fekete gyászszíne, s eszenbe villan az általa jelképezett halál, — az enyészet... De nem, nem enyészet; — nem jól mondtam, hogy enyészet! hiszen a mi hitünk nem ismer enyészetet! Nekünk katolikusoknak a halál csak megszabadulás a földi fáradalmaktól s bajoktól; csak születés az új élet, az örök boldogság számára. És hogy ti ezen hitben erősek, ezen reményben törhetlenek vagytok, azt ismét ezen zászlótok hirdeti nyíltan mindenkinek. Mert hiszen alapszabályaitok nemcsak a zölököről, hanem a megholtakról is gondoskodnak, midőn nekik a végítzesseget keresztény emberhez méltóan rendeztek. És vajjon a holtak iránti ezen tisztelet minden másban leli okát, ha nem abban, hogy ti is csak átmeneti állapotnak tekintitek a ravatalt, hogy ti is hiszitek, miként a mi emulásunk a földön nem egyeb, mint boldog ébredés a mennyben! Igen, a temető tisztelete, a sírok gondozása, a koporsó felkioszoruzása, a temetéseknél díszes rendezése: minden művelt nemzetnél kegyeletes kötelességek tekintetik és a tulvilági életben való teljesített ösztönszerű hitnek szolgálataiképen fogatják fel. Mert valamint az újdonszületett — ki nem is tud létéről — csupa szeretetből hímes párnákra fektetjük, a gyengéd vonzalom ragyogó esesebeesével vesszük körül; ugy az elhunytat is, ki halálával mintegy megszületett a földöntúli élet számára, a kebelnek ugyanazon nemes sugallata szerint tisztelettel meg külsőleg is, a szokásos szép eltakarítással.

Jól esik tehát szívennek benneteket, mint a zombori Első Betegsegélyző s Temetkezési egyet tagjaiban, az emberszeretetről szóló isteni tanok odaadó ápolása mellett az örök életben való eleven hitnek ezen nyilvánulását látom; jól esik ez annál inkább, mert meg vagyok győződve, hogy ti, kik ily mély tudattal bírtok a síron túli létéről, már az okos önérdék fölöttán is ugy intézitek életeteket, hogy itt a földön a szegény betegek gyámolításával érdemeket szerevéen, annál fényesebb legyen koronátok a mennyekben.

Bizonyára ilyen és hasonló eszmék indították a ti bökezü jötevőitök is, hogy sz. Rókusnak dicső példáját követve, földi javaink bőségzarujából ezen zászlót ajándékozzát nektek. Vajha szent Rókusnak, a szenvedők és betegek pártfogójának eszedése folytán, tartson tőle távol az Úr Isten minden betegséget, minden esapást, és áldásos életét a keresztény erények illetén mintajaképen minél hosszabbra nyujtsa! Ezen jöitémenyét azonban nem egyszerű köszönettel, hanem az ő célzatainak hűséges szolgálataival, nevezetesen a betegek és holtak iránti emberbaráti tettek gyakorlásával, kellend meghálalnotok.

Szeretem hínni, hogy az ő példája buzditani fog benneteket arra, hogy telhetőség szerint minden alkalmat felhasználjátok a felebaráti szeretet szolgálataiban.

Ezen eszmék és érzelmek között fogom tehát felszentelni és megáldani a kath. anyaszentegyház nevében és annak szertartása szerint a ti új zászlótokat. Es meg vagyok győződve, hogy valahányszor ezen zászló alatt kivonulotok, szent pártfogótok életéhez képest ti is mindannyiszor megújítjátok lelketekben azon jó szándékot, hogy a szenvedő emberiség nyomorainak enyhítésében buzgólkodjat, — másrészt pedig a lélek halhatatlanságához mért katolikus életmódot folytatva, egykor ti is szent patronotok, Rókus körében dicséressétek a kegyelem Istenét. Amen.

Ezután a zászlóba az első szeget maga a celebráló, a másodikat a kedves zászlóanyja, majd folytatólag a zászló ajándékozója Schäffner József ur, Stebler Lajos, mint egyleti elnök, Sándor Béla, mint a város főispánja, „a magyar király és kormány nevében” Pekanovits András, egyleti alelnök, Kuzmics Lajos, jegyző és könyvelő, Török Károly pénztáros, dr. Pataj Ármín egyleti orvos stb. verték be az első szögeket.

Maga a zászló fekete selyemből van, fehér rojjtal szegélyezve, egyik oldalán Sz. Rókus képe,

a másikon az egylet jelvénye: két összefogó kéz, kalapácsot tartva, látható.

Ezután a menet hazakísérte a zászlóanyát, akinek az egyleti orvos meleg szavakban mondott lekötélező kegyességeért köszönetet. Majd az egyleti elnök lakására kísérték tovább a zászlót, ahol is az elnök bejelentette, hogy Fejér Gyula apát-plébános ur a zászló fölszentelése körül tanúsított érdemeit még azzal is tetézni kegyeskedett, hogy 100 firt alapítványt adott át az egylet céljaira.

Ennek hallatára dr. Pataj Ármín a jelenlevők előtt ékes és átértett szavakban tolmácsolta a jeles tettnek nagylelkű horderejét, és a minden humánus ügy iránt bökezü Mecénást háromszoros harsány éljennel tüntették ki. A jelenlevők az ovációt kalaplevéve fogadták s a zászlót „Requiescat in pace” kiáltások között helyére vitték. Ezután a hölgyek és ifjak otthonukba tértek; a férfiak legnagyobb része pedig a föntebb leirt nagyjelentőségű politikai aktus tanujaképpen a „Vadászkürt”-be siettek, azzal válván szét egymástól, hogy estére az Elefántban áldomásra találkozzanak.

A szeretetreméltó, vonzó matrona, a zászlóanya, az ő szép koszoruleányait magánál fogta ebédre, mely alatt magyaros vendégszeretettel viselte a háziasszony tisztét.

A bankett.

A bankett lefolyásáról, késő éjjel, tudósítónk a következő futólagos közlést írja: A tánevertékétől csuromvíz keztyűben, darázshölgyderekak ölegetéséről delejes ujjakkal, álmotól összehanyatló szempillákkal, csak a nyugalomnál is előbbre való keserves zsurnalisztai kötelességérzet alkut és mentséget nem ismerő nyomása alatt perccgettem reszketget tollamat.

Hja ilyen a reporter élete: kinteljes gyönyör és gyönyörteljes kín! Minden andalító mámor és ezer boldogság és kéj között sem feledkezik meg arról a nyomdász-inasba bujtattom Kerberoszról: aki nem kérdezi: beteg-e a szív, mámoros-e a fő, fáradt-e a test? hanem csak flegmaticce követeli a „kutyanyleveket.” Csak most folyik javában az észbőlitő tánc, szöl a zsongó zene, mindenki átadja magát az élvezetes jelennek: csak a szegény reporter gondol a holnapi „jövőre.” Neki egy napnál továbbra úgy sem szabad gondolnia, mert önála csak három napra terjed a mult, jelen és jövő.

Boesánat tisztelt hölgyeim, hogy ily önző és igénytelen témával próbára teszem aranyos türelmüket, de bosszús, szörnyen bosszús vagyok a kérlelhetlen fátum ellen, mely egy napra hordott össze: zászlószentelést, programbeszédet, bankettet, táncmulatságát, holott ezekből külfömben két hétre való érdekes anyag került volna ki. Pedig ez a szépen sikerült bankett megérdemelné, hogy ne futólagosan és vázlatosan, hanem alaposan és kimerítően adjuk át a köztudomásnak. Igaz, munkás és betegsegélyző-egyesület rendezte, de én ennek csak a felét láttam képviselve: a fáradhatatlan munkás táncoló osztályt, mely olyan szívesen járta a ropogós eszárdást, mintha megfeledezett volna arról, hogy betegsegélyzők között vagyunk; vagy talán ellenkezőleg éppen azért fáncoolt oly életmegvetéssel, hogy azok között vagyunk. Mindegy, tény, hogy amely egyesületnek ilyen működő- és nem szenvedő-gazdája van, ott a mi kedves örökifjú Pataj bácsinknak kevés páciens teremhet.

Fesztelen jókedv, családias együttérzés és határtalan vígság jellemezte a bankettet, mely gasztronómiai tekintetben is, méltó vetélytársra az eddig rendezett banketteknek.

A szép koszorú-leányok díszes kara is megjelent teljes számmal, élükön a zászlóanyával, özv. Joksmanné Anna öngagságával, kit beléptekor Sándorék Rákóczy-indulót fogadtak.

Az első fölköszöntőt Stebler Lajos, egyesületi elnök, mondotta Felséges Urunkra, a király Öfelségére és fenséges családjára. A hévvel elmondott s szünni nem akaró éljenzéssel fogadott toasztot a jelenlevők állva hallgatták végig.

Majd dr. Pataj orvos visszapillantván az egyesület multjára, meddő és sikertelen küzdelmeire, a mai nap két ünnepeltjére: özv. Joksmanné Anna öngagságára és Schäffner József úrra, mint az egyesület újjászületésének két legfontosabb tényezőjére, emelt poharat.

Zsuffa Vince: Neki jutott — ugymond — a megtisztelő szerenese osztályrésztül, hogy városunknak egy oly férfira emeljen poharat, aki tiündöklő és elévülhetlen érdemei alapján, közéletünk egyik legmagasabb poleát tölti be. Nem óhajta ezen nagyérdemű férfiú érdemeit bővebben méltatni, melyekkel ugy a megyét, mint e várost lekötézeteltjeivé tette, hanem a mai nap csak egyik nagyfontosságú tényezőjéről, a szabadlevű párt fényes zászlóbontásáról, óhajtt megemlékezni. E napon kifejtett eszmék és elvi igazságok az ő eszméinek, törhetetlen akaraterejének dicsőségét hirdetik. Poharat e jeles férfira, Sándor Béla főispán ur ő méltóságára, üríti. (Szünni nem akaró harsány éljenzés).

Kuzmics Lajos rendőrfőkapitány Bittermann Lajos magyar felelős miniszterelnök Buday Sándor szombathelyi lakói kinövelő nyelven megvélveinek osmek egy ómenél, fény a leghivatott Zombor sz. percekig támyiszor neve fölhan Lovász egyik vezető harát. Sándor legdicsésetes szellemes nek mind a nak kíván Kuzmics poharát. Majd lékezni, ak sület szer buzgón kö beszédével pedig nagy sület vagy Gyula van Ott van zsa-csokor tunovits Valentiny Etel, Ves A sil vetett vég A szabadel Rig ható kézl képest ki vét hétfőj Csendes oldaltól t községek községek bizásából rület egyf eljárulása kell, hogy gazdák je Mais vékeny p választópó és között kül Zimm Mátyás v szabadelv Elnő jéül nagy Latinovits kiálltató: meneszté A k pette meg a megtisz itt csak jelen, ő szereté program ségekben Mos után esal van ottho jáig mind akarna is ségeinek szeretet juttatni. A bunyeva boló lel De tükü lak számtala nyelvjár asztek Bács-Bó ispanját plébáno metil) a a szabab tokra, (bunyev sikerere sokkal

Kuzmits Lajos egyleti jegyző Valter Nándor rendőrfőkapitányt élteti.

Bittermann Nándor, sűrű éljenzések között, a magyar felelős kormányra, illetve Tisza Kálmán miniszterelnökre emelt poharat.

Buday Gergely: Ma — ugymond — városunkban oly esemény folyt le, mellyel a város lakói kimondották, hogy ők a jelenlegi kormánnyal meg vannak elégedve, annak hű emberei és élveinek osztozói. Ebből kifolyólag a helyi érzelmelek egy oly férfuban központosultak, aki jelleménél, fényes tehetségeinél fogva erre valóban a leghivatottabb. Élteti Koczár Zsigmond urat, Zombor sz. kir. város képviselő-jelöltét. Szavait percekig tartó lelkes éljenzés követte, mely mindannyiszor megújult, ahányszor Koczár népszerű neve fölhangzott.

Lovászi Márton dr. a felebaráti szeretet egyik vezéremberére, Stebler Lajosra, üritette poharát.

Sándor Béla főispán úr e díszes társaság legdíszesebbjére, a koszorú-leányokra, mondott szellemes felköszöntőt, kívánván, hogy teljesebben mind ama hő óhajaik, amelyeket önmaguknak kívánnak.

Kuzmits Lajos Jauch Ferenc tanítóra emeli poharát.

Majd főispán úr oly férfúról óhajt megemlékezni, aki ugyan nincs jelen, de aki az egyesület szent céljának elérésére oly önzetlenül és buzgón közreműködött, aki a mai nap is remek beszédével csak emelte az ünnep fényét, majd pedig nagylelkű alapítvánnyal járult az egyesület vagyonának gyarapításához. Élteti Fejér Gyula zombori r. kath. apát-plébánost.

Ott voltak a zászló-koszorú-leányok bájos muzsa-csokorján kívül a következő kisasszonyok: Antunovits Teréz, Báltis Anna, Kovácsits Viktor, Valentínovits Emma, Stebler Etel, Wagemann Etel, Veszelyovszky Aranka.

A sikerült mulatságnak csak a hajnali pír vetett véget.

A szabadelvű párt megalakulása a rigyicai kerületben.

Rigyicáról lovas küldöncünk megbízható kézből a következő, a nagy sietséghez képest kissé töredékes, értesítést hozza a husvét hétfőjén lefolyt választó-kerületi gyűlésről: Csendes kis községünkbe ma reggel minden oldalról özönlöttek be a koesik; a szomszédos községek küldöttéi ülnek rajtuk, kik az egyes községekben már szervezett szabadelvű párt megbízásából gyűlnek itt össze, hogy a választó-kerület egyforma politikai nézetű polgárai egységes eljárásra határozassák el magukat. Mondani se kell, hogy minden községből a legelső vagyonos gazdák jelentek meg.

Maison Mihály, Rigyicának népszerű és tevékeny plébánosa, üdvözölte a 479 összejegyzett választópolgárból álló gyülekezetet és közhelyeslés között pártelnökké kiáltatván ki, mellé jegyző-kül Zimmermann György (Kolluth) és Neszmírák Mátyás választatnak meg s így a rigyicai kerület szabadelvű pártja megalakultnak jelentetik ki.

Elnök indítványára a kerület képviselőjelöltjéül nagy lelkesedés között borsodi és katymári Latinovits Ernő, a környék népszerű földesura, kiáltott ki és fölkérésére 100 tagú küldöttség menesztett borsodi lakására.

A képviselő-jelölt díszes úri társaság közepette megérkezvén, szívélyes köszönetet mondott a megtisztelő bizalomért és jelezte, hogy miután itt csak az egyes községek küldöttségei vannak jelen, ő pedig a kerület minden egyes polgárával szeretné megismertetni álláspontját: ennél fogva programbeszédét későbbben fogja az egyes községekben részletezve megtartani.

Most csak általában jelez annyit, hogy miután családja rég időtől fogva ezen kerületben van otthon s őt is gyermekjártékaitól férfiúi gondjái minden kötelek ezen kerülethez köti: ha nem akarna is, kénytelen ezen választó kerület községeinek érdekeit az általánosan kötelező hazaszeretet körén belül, minden erejével érvényre juttatni.

A magyar, német és szláv (szerb, sokac, bunyevác) ajkón tolmácsolt beszéd leirhatlan tomboló lelkesedést idézett elő.

Délben az uradalmi vendéglőben 371 területű lakoma volt, mely alatt a közkedvelt jelölt számtalan ováció tárgya volt. Minden község és nyelvjárás le akarta róni érzelmei adóját. A toaszok sorát az ünnepelt nyitotta meg, éltetvén Bács-Bodrogh vármegye közszeretben álló főispánját. Dr. Zalár a magyar kormányra, Maison plébános, Mikosevits Kanut és Poppovits D. (németül) a képviselő-jelöltre, Szutrély Lipót ügyvéd a szabadelvű pártúságra, Latinovits Pál a főszolgabírákra és egyéb közigazgatási ügybarátokra, Ribovics a pártelnökre, Batori János pedig (bunyevác-sokacul) a szabadelvű párt kívánatos sikerére üritettek, sikerülmél sikerültebb áldomásokkal poharat.

A rigyicai kerületnek ezen zászlóbontása oly váratlan sikerrel folyt le, hogy pártunk győzelméhez a kétség közel sem férhet.

Hirek.

Kinevezések. A király Ófelsége a szabadkai kir. járásbíróhoz Kaló Imre ottani aljegyzőt, albiróvá nevezte ki. — A m. kir. igazságügyminiszter Hubai Antal, topolyai járásbírósi aljegyzőt, a panosovai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Ügyvédi kamarából. A szabadkai ügyvédi kamarába dr. Hadzsits Dömjén ügyvéd, Baja székhellyel, fölvetett.

Királyi kegyelem. A városunkban is jól ismert Baráth Kálmán m. kir. honvédelmadnyagot, Ludovicembeli vívótanárt, aki tudvalevőleg Budapesten Deseffy Árpádot párbajban halálosan megsebesítette, a napokban királyi kegyelem folytán, szabadlábra helyezték. Ófelsége tehát az egy évi börtönbüntetésből 8 hónapot elengedett.

Népfőlkelő tisztai tanfolyam kezdődik ma városunkban. A tanfolyam parancsnoka Szluha József honvéd főhadnagy, elméleti oktatója Fuka Sebő hadnagy. Eddig jelentkeztek: Hauke Imre, Lelbach Keresztély, Seybold Károly, Vojnits István, dr. Mohár Gyula, Blüh Benő, dr. Csihás Benő, dr. Gertinger Pál, dr. Czvetkovits Péter, Zákó Milan, Roheim Sándor, Donoszlovits József, Roheim Samu, Schmitt Jenő, Ertl János és Bárány Zsigmond.

Vásár. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Ujvidék szab. kir. városában a f. évi március 20. és 21-én meg nem tartatható országos vásár helyett, f. évi ápril hó 17-én és 18-án pótvásár legyen.

Nemes-Militicsról írják: Nagy gyűlekezése volt f. hó 11-én a ns.-militicsi kormánypártnak. A választók tekintélyes része, önszántából, élen szeretett községyegyzőjével és populáris intelligenciájával, értekezletet tartott: a közelgő öt évi országgyűlési ciklusra mely pártba és mely párt férfiba helyezze bizalmát. Kaiel József, értekezlet elnök, miután áttekintett a kerület jelenlegi követének pártjának, kötelességérző, emberbaráti képviselői működésén, azon hitének adott kifejezést: a militicsi választó polgárság önmagát tiszteli meg, amidőn a jelenlegi követnek ajánlana fel bizalmát újból. Felszólította a polgárságot, szabadon nyilatkozzék. Es a fölvyást gyűlekező polgárság ünnepélyesen nyilatkozott. Magasztalással adózott a képviselő emberbaráti jóságosságának. A képviselőt továbbra is annak óhajította. S öt jelöltjének kikiáltotta egyhangulag, huzamos éljenzések között. Ilyetén megállapodás után a párt szervezkedett s szervezkedés után az értekezlet befejeztetett. Nagy megtisztetésnek fogadtatt Kanyurszky György dr. urnak meglepetéses megjelenése, nenkülönben az eszmedés, értekezlet, szellemesen előadott ígék, miket eskis Kanyurszky dr. sokoldalú és kimeríthetlen jelessége nyújt. Az értekezlet egyhangu határozata még aznap a jelölt tudomására vitetett; azt a jelölt, engedve a polgárság egyhangu óhajának, elfogadta s a választóknak, küldöttségük előtt köszönetét fejezte ki.

Tűzvész. Rigyicáról írják ápril 9-iki kelettel: Ma éjjel visító orkán közepette fajveszklő tüzlárma riasztotta föl a keresztjárásból alig hazatért lakosságot. Eleinte azt hittük, hogy egy tető se marad ment a lángoktól, azonban mégis sikerült nagy erőfeszítéssel lokalizálni a tüzet úgy, hogy 32 ház elhamvadása után, a bős elem elnyomatott.

A szerencsétlenségről egy másik levelezőnk a következő részleteket írja: Nagypénteken éjjel fél 12 óra körül községünkben, nagy viharban, tűz ütött ki, mely 32 házat hamvasztott el, köztük 12 egészen szegényeké. Most gyűjtjük számunkra az ellátásigazgatás s szükséges eledelt néhány napra. A rémület általános, azt hittük, az egész község elhamvad, de a Gondviselés megmentett bennünket. A szél iránya a községtől elfordult. A tűz másnapján, vagyis nagyszombaton megjelent a helyszínen kerületi főszolgabíránk, tek. borsodi Latinovits Gyula ur, hogy, mint kerületi főnök a szükséges intézkedéseket megtegye. Megjelentek a szomszéd jegyző urak is embelekkel és eleséggel. A levert kedélyekre azonban a legédesebb gyógyír volt nagyságos Latinovits Ernő megjelenése, ki a főszolgabíró és helybeli plébános kíséretében meglátogatta sorban a szegény leégettéket és kivált a sebesültek mindegyikéhez vigasztaló szavakat intézett. Önagsága a helybeli plébánosnak 150 frtot adott át a leégett szegények számára, ezzel kívánta a szegény égettek számára a nyilvános gyűjtést megnyitni. Midőn ő nagyságának nagylelkű adományáért a szerencsétlenek, de egész Rigiea községének nevében a legmelegebb hálaomat rebegeom, kérem tek, szerkesztő urat becses lapjába a gyűjtést meghirdetni és a kegyes adományokat vagy a „Bácska” szerkesztőségének, vagy Maison Mihály rigyicai plébánosnak, mint a rigyicai ellátásigazgatásból alakult segélyező-bizottság elnökének juttatni. Ő nagyságán kívül eddig adakoztak: Maison Mihály 15 frt, dr. Kalmár Sándor 10 frt.

Adáról írják: Hasznos munkát teljesített Ada községe a nagyhét folytán, midőn a r. kath. temető elé öt szép sorban, a selyemtenyészés emelésére, pár száz eperfát kiülttetett. Bizony a mi viszonyaink, közérdekeink, magán iparunk, sok ily jó intézkedést megkövetelnek.

A műkedvelői színi előadás lesz f. hó 17-én Ujvidéken. Műsorozat: Eine Tasse Thee. Előadják: Schreiber Ottóné urhölgy, dr. Kohn Károly, Pompéry Elemér és ifj. Winkle István. Magyar népdalok. Előadja Jáki Tóth Rózsa k. a. A miniszter előszobájában. Dramolett. Előadják: Danielovics Aurél ur, Frankl Margit k. a., Slezák Lajos és Frankl Dezső. Az egyetlen leány. Előadják: Kovácsics-Böcsföldi Rózsa urhölgy, Danielovics Aurélné urhölgy, Mányoki Mariska k. a., Heger Kornélia k. a., Frankl Margit k. a., Patek Béla, Pompéry Elemér, Danielovics Aurél, Steiger Frigyes, Mányoki Imre és Gunde Henrik. Az előadásokat tánc követi. A tiszta jövedelem a főgymnasiumi ifjuság „Segélyalapa” fog fordíttatni.

Halálozás. Ó-Becsén ifj. Kiss György harmadéves orvosvendék, Kiss György dr. orvos fia, 20 éves korában elhunyt. Béke hamvaira.

Színészet. Jakabfi színtársulata virágvasárnapján Adáról végkép elköltözött.

Tűz. Nagypénteken Szabadkán is óriási vihar közepette tűzvész volt, melyet csak nagy erőfeszítéssel lokalizálhattak. Jéger nevű kovácsnak a háza égett el.

Pénzhamisító-banda. Szilbáson — írja levelezőnk — a napokban pénzhamisító társaságra bukkant esendőségünk. Ugyanis a palánkai esendőségnek tudomására jutott, hogy szilbási s e környékbeli egyén már régebbi idő óta gyártja a hamis ezüst egyforintosokat. A közeli falvakban terjesztették is az új gyártmányt, de ez nem volt elegendő, 140 drb hamis forintossal utnak indultak Boszniát boldogítani, hogy ott sertéseket vásároljanak. Onnan jött az értesítés haza a szélhámoskodásról, minek folytán a palánkai őrsparancsnok, Makovits Gyula őrmester Szilbáson, a főfészken szigorú nyomozást eszközölt és pedig szép eredménnyel. A társaság tagjai közül most már Csermák János földműves és Gazdik letartóztattak. A vizsgálat javában foly. Makovits az udvarkerítés alatt elásva megtalálta a pénzszináló gépet, mely egy lapos korsó alakú, kisszerű alkotmány; megtalálta a Linzből beszerzett agyagot is, valamint Csermáknál tíz. Gazdiknál tizenkét darab új veretű hamis pénzt. Ugy látszik, itt egy elterjedtebb pénzszináló szövetség tagjaival van dolga a esendőségnek. Dícséretére legyen mondva a palánkai őrsparancsnoknak, valamint a legénységnek, a legkitartóbb buzgalommal iparkodik a körend, személy- és vagyonbiztonság jó karban fenntartására.

Gyászhir. Buday Károly dautovai plébános ápril 7-én élete 75-ik évében két heti betegeskedés után, esendesen elhunyt. A boldogult Zentán született, 1812. október 15-én, fölszenteltetett 1835. október 20-án. A szabadságharc mint fiatal káplánt találta és ő is, mint sokan mások, midőn nem lehetett tovább az oltártól és szószékéről szolgálni a hazát, beállott honvédek és mint egyik bácskai önkéntescsapat főkönyhamestere, ha nem is dícsőséges, de nagyon hasznos szolgálásokat teljesített. 1857-ben csanádi plébánossá nevezte ki a kalocsai érsek, mint kegyur; innen 1874-ben dautovai kinstári plébánásra léptettetett elő. Itt tartotta meg két év előtt arany-miséjét; itt fog hosszú pályá után örökre megpihenni egy egyszerű, de becsületes és gyengégekben is tőrül metszett magyar ember emléket hagyva ismerőseinek.

Adán himlő és vörheny folyton szedi áldozatait, a haláleset már eddig közel annyi, mennyi az egész mult évben volt. A meglevő gyermekek nagyobb része beteg, az iskolában csakugy szédeleg.

Az ellenzék hívek nélküli püspökei szombaton Szemző István pártelnök lakásán, konferenciát tartottak, melyen persze, minthogy összesen is kevesen vannak, csak egynehányan vettek részt. Hiába a tizenhárom szám szerencsétlen! Az értekezlet eredménye az lett, hogy Molnár Gyula egy fölhívást fogalmazott, mely hivatkozva a „völt”-ra — melyre tudvalevőleg az okos zsidó nem ad — aláírási ívekben próbálja meg, hogy kik még azok, akik le nem szöktek az ó rászós szekereiről. Korteskedni szabad ugyan minden tisztességes módon; de annyit már most megjegyzünk, hogy ne írják ki senki nevét oda önhatalmúlag; mert különben — bár ártatlan — mulatozásaitak meg kellene rónunk.

Necrológ. Strobertz Alajos bajai születésű budapesti gyáros, többszörös milliomm, az osztrák-magyar bank egyik igazgatója, ápril 10-én este Budapesten hirtelen meghalt.

Öngyilkos aggyastyán. Baján Gibis József 70 éves magánzó, a napokban ismeretlen okból felakasztotta magát.

Magas életkort ért el Svakov Áca ó-verbázi szerb földmívelő, ki a napokban halt meg 98 éves korában. Magas kora dacára, élte végeig megtartotta munkarejét.

Gyászhir. Hettesheimer Henrik kir. albiró urat nehéz csapás érte, egyetlen kislánykaja ma kedden reggel rángató göresben elhunyt.

Adóügy. Szerdán d. e. egy nagy deputáció készült főispán urunkhoz, hogy a helybeli iparosokra és kereskedőkre aránytalan mérvekben kirótt adónak az illetékes föllbíró fórum előtt való igazságos és a viszonyoknak megfelelő tárgyalása iránt az ó részrehajlatlan jóakarátát is megnyerjék. A küldöttség dr. Margalits Ede főgimnaziumi igazgató urat kérte föl szónokul.

Obrovácon e hó 6-án a délelőtti órákban meglehetősen nagy szélvészben tűz támadt. A község északi szélén egy német lakostárs háza gyult ki, s a romboló elem tovább haladva, csakhamar három házat s több melléképületet emésztett föl. Szerencse, hogy a szélfúvás iránya ellenkező nem volt, mert Obrovácon ma talán egy ház sem állana épen. Jól esett a helybelieknek, hogy a szomszédos Tovarisoa község jeles tűzoltószereivel rögtön a helyszínen termett. Az ötven méter hosszú szivattyúesó remekül volt használható, néhány kút csakhamar kiürült. Amint a fenyegető nagyobb veszély a község feje fölött elvonult, mindenki fellelegzett. Nem csekély keserűséggel kellett látnunk — írja tudósítónk — a német és szerb lakosság egymás iránt tanusított egyforma közönnyőségét. Mit látnunk ugyanis e veszélynél? Egy német háza kigyulad, a német lakosság iparkodik oltani, de szerb egy sem lát a dologhoz; pár pillanat alatt a tűz tovább terjed, belekap két-három szerb hajlékába, ekkor meg a németek teszi össze kezét. Ha ti nem segítettek nekünk pár perccel előbb, mi sem segítünk most nektek. S ugy is lón. Jellemző! Csak isten óvta a községet a legnagyobb veszedelemtől. Lehette ebből sokat okulni.

Tanzászlóalj veszi kezdetét e hó 13-án Szabadkán és eltart június 15-éig; résztvesz benne a szabadkai, zombori és ujvidéki zászlóalj.

Az ujvidéki tűzoltó-egyesület Möriz Pál orsz. gy. képviselőt tiszteletbeli tagjává választotta meg.

Alapszabály. A bajmoki társalgó kör alapszabályai a belügyminiszterium által a bemutatási záradékkal ellátottak.

Hajók menete. A személyszállító gőzöskök menetre 1887. évi ápril hó 5-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Bécsbe: naponta 9 órakor este. Lefelé: Bezdánból Zimony-Nándorfehérvárra: naponta 9 órakor délelőtt. Bezdánból Orsova és Galacig: szerdán, pénteken és vasárnapon 9 órakor délelőtt. Bezdán, 1887. évi ápril hó 1-én. Az ügynökség.

Tűzvész. Obrovácon f. hó 6-án d. e. 9 órakor 4 ház teljesen leégett. A tűz keletkezésének oka ezideig ismeretlen. Három ház azonban biztosítva volt.

Halálozás. Ujvidéken Józity György ottani városi alkapitány f. hó 8-án elhunyt.

Arverési hirdetmény.

A palánkai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Miroslavjev Nitya és Petár végrehajtást szenvedők elleni 89 frt 96 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az újvidéki kir. törvényszék (a palánkai kir. járásbíró) területén lévő, Szilbás községében fekvő, a szilbási 255. sz. tjkvben A. I. alatt felvett 263 ö. i. számú ház és beltelekre 400 frt és az 509. hr. számú sz-rúskertre 69 frt kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887 évi június hó 9-ik napján délutáni 9 órakor Szilbás községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 40 frt és 6 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1. é. 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Palánkán, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1887. évi március hó 15. ik napján.

Tillinger Sándor,
kir. aljárásbíró.

Gyógyszerész gyakornok kerestetik.

Lux Mihály gyógyszerész ur Sztanisieson, egy jó házból való ifjút, ki legalább 5—6 gym. osztályt végzett, gyakornoknak elfogad. — A nála megtudható feltételek igen előnyösek. 6—5

2936. sz.

1887.

Arverési hirdetmény.

A külai kincstári uradalmi ispánság kerületéhez tartozó, s eddig Löbl Illés örökösai által hasznabérelt ó-szivaci 865⁷⁰⁵ holdas kincstári uradalmi birtok három részletben és pedig: a részletes szerződési feltételekhez fűzött térképen látható első részlet XXIII. és XXIV-ik dűlő 171¹³³⁹ hold 2997 frt 55 kr. — második részlet a XXV. és XXVI. dűlő 300¹⁰²⁶ hold 5330 frt 43 kr. — harmadik részlet XXVII. és XXVIII-ik dűlő 393 hold 6482 frt 76 kr. évi hasznából mint kiküldési ár mellett az 1886. évi október hó 1-étől 1892. évi szeptember hó végéig terjedő hat évi bértartamra **Külán a m. kir. kincstári urad. ispánságnál az 1887. évi április hó 13-án d. e. 10^{1/2} órakor** írásbeli zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverés útján — egy negyedrészt ugartartás és szabályszerű vetétforgás kötelezettségével — de alberti tilalom nélkül a legfőbbt igérőnek felsőbb jóváhagyás fentartásával fog bérbe adni. Árverezni szándékozók kötelesek a kiküldési árnak 10% át mint bánatpénzt az árverés megkezdése előtt letenni. Az írásbeli zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökének adandók át. A kellő felírással ellátott írásbeli zárt ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti. A részletes szerződési feltételek a külai m. kir. kincstári uradalmi ispánságnál betekintethetők. Az esetben, ha a legmagasabb ajánlat a kiküldési árt el nem érte, de különben azt megközelítette, akkor csak egy évi tartamra fogja elfogadati. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szegeden, 1887. március hó 29-én. **M. kir. államjósággazgatóság.** Utányomat nem díjaztatik. 2—2

4. szám.

Hódságh község elüljárósága.

kgy. 1887.

Arlejtési hirdetmény.

Hódságh község képviselőtestületének f. évi 4. kgy. sz. a. hozott határozata folytán a hódsághi iskola újból-építése határozottat el.

Ezen építmenny vállalkozás utján biztosítása végett **f. évi április 18-án d. e. 9 órakor** Hódságh községében szóbeli nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az építkezési költségek következőkben számlázottak:

1. Kömives munka a hozzátartozó anyaggal	9696 frt 86 kr.
2. Ács	3551 frt 14 kr.
3. Cserepes	611 frt 04 kr.
4. Bádógos	594 frt 23 kr.
5. Asztalos	1749 frt 40 kr.
6. Lakatos	682 frt 80 kr.
7. Mázoló	236 frt 90 kr.
8. Úveges	210 frt 12 kr.
Összesen:	17332 frt 12 kr.

A tervek, költségvetés és az építési feltételek Hódságh község elüljáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fent kített napon és órában az előirányzott összeg után számítandó 10% bánatpénzzel ellátva a kifizető helyen jelenjenek meg.

Hódsághon, 1887. évi április hó 7-én.

Dux Károly,

Mink Lőrinc,

jegyző.

bíró.

Naptár.

Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
12 Kedd	Gyula	Gyula	31 Hypatius
13 Szer.	Jusztin	Justinus	10 Apris
14 Csüt.	Tiburtius	Tibor	2 Nagyesztőtörök
15 Pént.	Neszte	Neszte	3 agypntek

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
La tulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

2285.

1886.

Arlejtési hirdetmény.

Vaskút község által hozott és a tekintetes megyei közgyűlés által feltételeken helyben hagyott s így az utólagos feltétlen jóváhagyás reményében, alulírt községi elüljáróság részéről a jegyzői laknál eszközözendő javítások és melléképületeknek — a község által adandó régi anyagok felhasználása mellett — való elkészítésére ezennel árlejtés hirdetettik **folyó évi április hó 21-ének d. e. 8 órájára** oly formán, hogy a község által készített térrajz és költségjegyzék alapján megállapított 800 frt o. é. kiküldési összegnek 10%-os százaléka árlejtési szándékozók által készpénzben avagy óvadékképes papirokban — az árlejtés előtt az elüljáróság, mint az árlejtést vezető kezéhez lefizetendő.

Az árlejtés után teljesítendő munkára vonatkozó árlejtési feltételek — melyek egyszersmind szerződés gyanánt fognak szolgálni — a szokott hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Vaskúton, 1887. évi április hó 5-én.

Pacher, Hirman Antal,
jegyző. 3—2 bíró.

908. szám

tk. 1887.

Arverési hirdetmény.

A palánkai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Jovicik Toma örökösai végrehajtást szenvedők elleni 114 frt 58 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a palánkai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő, a palánka községében fekvő, az ó palánka 148. számú tjkvben A. I. alatt felvett 416 ö. i. számú házra az árverést 579 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi május hó 8-ik napján délután 2 órakor a kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 57 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1. é. 3333. szám. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Palánkán a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1887. évi március hó 18. napján.

Tillinger Sándor,
kir. aljárásbíró

1298. sz.

k. ig. 1887.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye szabályai szolgabírói járás területén a kéményseprői ipar gyakorlása tekintetéből XXXIII. kerületbe osztott Gyurgyevő és Szablya községekben a kéményseprői állás, mellyel 480 frt évi fizetés van egybekötve, lekötéses folytán újból betöltendő.

Kik ezen munkakerületet elnyerni szándékoznak, felhívtnak, miszerint az 1020. kgy. 1885. sz. a. alkotott megyei szabályrendelet I. §-a a nagyméltósági földművelés ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által 1884. évi augusztus hó 26-án 329266. sz. a. kiadott általános rendelet 1—3 §-ai értelmében felszerelt kérvényeiket alulírt szolgabírósnál **folyó évi április hó 28-ig** benyújtani ne készenek.

Zsablyán, 1887. évi április hó 1-én.

Főszolgabíró hiv. távol.

Horváth György,

szolgabíró.

3—3

Zombor, 1887. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás.

Egy fiatal leány öngyilkossága. Szabadkáról írják: Megdöbbentő hír szédelt el Szabadkán a napokban. Jó Rózsa 17 éves szép leány f. hó 4-én éjjel öngyilkos lett, az udvarukban lévő kutba ölte magát. Különböző nem az első eset a családban. A szegény leány nagynénje, Mariska, ugyisintén atyja szintén öngyilkosok lettek. Az öngyilkosság oka több, mint valószínű, a rossz bánásmód, amelyben a család részesítette. A leány árva volt és a család csak kénytelen-ségből vállalta el. Gyakran panaszkodott kemény sorsáról és különösen öreg anyját érte vádja, aki mint ő állítja, gyűlölte őt. A család ellenszenvét irányában biznyitják azon rágalomnak, melyet ez erkölcsössége ellen emel. Már életében terjesztettek ellene híreket, melyek Rózsa ártatlan szerelmére vonatkoztak, s talán azért, hogy magukat tisztázzák, azt állították, hogy a halott reményteljes állapotban van, amely állításnak valótlanságát bizonyítja a boncoltatás, mely határozottan kimondja, hogy: „Így tehát a család azon állítása, hogy Rózsa árva lett volna, alapatlan.” Tehát legkevésbé sem kell esodalkoznia az eseten, annyival is inkább, mert Rózsa gyakran nyilatkozott, hogy életét fogja venni. Sajátos az az tény, hogy Jóné április elején végigkúldotta eselődét az egész családban azon hírral, hogy Rózsa a kutba ugrott, április bolondját akarta jártni. S midőn Rózsa ez ellen nemetszését nyilvánította, annyira megverte, hogy sírása az átelles nőiskolába áthallatszott. Speizer fogalmazó 5-én és 6-án kihallgatott egy ifjút, aki Rózsaival barátságos, nem mint a család rozszakarólag állítja, szerelmi viszonyban volt. Ennek vallomása bizonyítja az adatokat, melyek Jóné ellen szóltak. Érdekes, hogy az ifjú a család által vádoltatott be azon gyanúval, hogy ő az oka a leány öngyilkosságának s midőn ártatlansága kiderült, ő emelt vádat ellenük, melyet azonban a botrány kerülése végett visszavont. — A „Budapesti Hírlap”-ban tiltakozik a család azon állítás ellen, hogy Rózsa nagyanyjának bánásmódja vitte volna a végzetes lépésre s azt állítja, hogy öngyilkosságának oka, gyermekes szerelme volt. Megjegyzni továbbá, hogy Rózsa atyja, Jó Ödön, nem ölte magát agyon, hanem szélhűdés érte. Erre csak azt akarjuk megjegyezni, hogy sokkal biztosabb forráshól vagyunk értesítve, semmint hogy ez állításnak hitelt adnánk. Hogy Rózsa szerelmes volt, az tény, de korántsem volt viszonya avval az ifjúval, akivel a család állítja. Továbbá ő szerelmében nem esodlott s az nem volt oly reménytelen, hogy öngyilkosságra adott volna okot. Ellenkezőleg ez volt az egyedüli, ami a szerencsétlen leánynak vigasztalást szolgált a szenvedések ellenében, melyeket mostohája részéről kénytelen volt elviselni. Azt az állítást pedig, hogy Jó Ödön nem lett volna öngyilkos, határozottan megcáfolja a halotti jegyzőkönyv, melybe a Jó családnak minden igyekezete dacára sem sikerült felvétetni, hogy Jó Ödönt szélhűdés érte. Rózsa öngyilkosságának oka be lett bizonyítva hivatalosan s hogy botrány nem lett belőle, ez csak azon fiatal ember érdeme, aki a család által vádoltatott, s később a családot vádolta, de panaszát nagylelkűleg visszavonta. — ch.—f.

Adakozás. Az új-verbázi pártf. algyimnasium új iskolaépület költségeinek fedezéséhez újabbán járultak: (16-ik közlés.) Mélt. Sándor Béla főispán úr gyűjtése: Csataalja községe 2 frt, Spielfogel Hugó Csataalján 30 kr, Vaskút községe 2 frt, Pacher B. Vaskút k. jegyzője 1 frt, Pilger Nándor vaskuti plébános 1 frt, Bégéri község adománya 6 frt, Dautova községe 8 frt 39 kr, Gajdobra községe 5 frt, Paraga községe 1 frt, Tovarisoa községe 1 frt, Obrovac községe 4 frt, Novoszellő községe 1 frt 10 kr, Csupor Gyula palánkai főszolgabíró 2 frt, Cséb községe 8 frt 50 kr, Bajnok község adománya 11 frt, Újverbászról: Molter K. Bachmann Gy., Weisz Keresztély, Rehorn Filipp, Beck Miksa, Gabel János, Becker Henrik, Thuró F., Martin J., Hengel János, Bladl J. 1—1 frt = 11 frt, Arnold pék 50 kr, Bachmann H. 50 kr, Märy J. 50 kr, Weisz P., Breitwieser K., Schneider János, Zier János, Breitwieser Henrik, Betsch J., Becker J., Hübehen M. Klassovits Gy. 2—2 = 18 frt, Seidl Károly 3 frt, Schneider Gottf. 3 frt, Konrad Péter 2 frt, Klemener F. 2 frt, Schneider Kornél, Konrath Jakab, Ott Filipp, Turmovszky Rezső plébános, Rumpf János, Breitwieser Henrik, Sauer János ifj. 5—5 frt = 35 frt, Seidl Nándor 10 frt, Hieffelmeyer Károly 10 frt, Waner József 10 frt, Mokry, Váli és László Ö-Verbászról 2 frt, Kátvanszky Dániel Szt. Tamás 2 frt, Vadt András Szt. Tamás 2 frt, Összesen o. é. 165 frt 70 kr. A mult közlésben kimutatott összegekkel együtt 4723 frt 38 kr. (Folytatjuk.) Az elhőkéség.

Eljegyzés. Kőszeghy Dezső lalítyi segédjegyző, jegyben jár Pinterovits Etelka kisasszonnyal, néhai Pinterovits János volt lalítyi jegyző kedves leányával.

Csillagok járása. Április hóban az egyes holdváltozások a következő napokra esnek: első negyed 1-én délután 3 óra 9 percek; holdtölte 8-án reggel 6 óra 55 p. reggel, utolsó negyed 15-én reggel 5 óra 20 percek; újhóld 23-án délután 10 óra 9 percek. Hold a földközézen 7-én délután 1 órakor, a földtávolban 20-án reggel 3 órakor. Nap a bika jegybe lép délután 11 óra 27 percek. Bolygók járása a következő: 1-én Vénus reggel 7 óra 15 percek kel és este 9 óra 25 percek lenyugszik. Mars reggel 6 óra 30 percek kel s este 7 óra 15 percek nyugszik. Jupiter este 8 óra 20 percek kel s reggel 7 órakor leszál. Szaturnus 10 óra 45 percek délután kel s éjjel után 2 órakor nyugszik le; este 9 óra 30 percek délnyugatra vagy 46 foknyi magasságban látható.

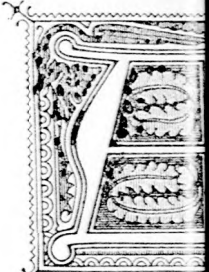
Hangverseny. A zombori állami főgymnasium tanuló ifjusága f. hó 23-án hangversenyt rendez a következő műsorról: 1. Nemzeti ima, Bartay Edé-től előadja a főgymn. férfikara, 2. Rákóczy, átirat Keler Bélától. Előadják Fischl Béla VI. és Blumenthal Károly V. oszt. tanulók, 3. „A vén cigány,” írta Vörösmarty Mihály, szavalja Köhn Gyula VI. oszt. tanuló, 4. Hegedű duett, írta Vanhall. Előadják Kubitska József és Szontagh Tibor III. oszt. tanulók, 5. Fohász, írta Oláh Károly. Előadják Lallossevits János, Mayer József, Kekezoovich István VIII. oszt. tanulók és Frank Mihály VII. oszt. tanuló, Zongorán kíséri Jellasi Lajos VII. oszt. tanuló, 6. Magyar Népdalok, cimbalmon előadja Csarsch Lajos III. oszt. tanuló, 7. Norma, írta Bellini. Előadják két fuvalán Mayer József és Lallossevits János VII. oszt. tanulók, 8. Szép Ilonka, melodráma zenéjét Vörösmarty M. költeményére szerző Ernyei József, szavalja Matziz Pál VIII. oszt. tanuló, zongorán kíséri Horváth Béla VIII. oszt. tanuló, 9. Induló, írta Szazskovszky Endre. Előadja a főgymn. Vegyes kara.

ELŐP
Egész évre
Fel évre
Negyed évre
A lap szelvé
küldeménye
nek. anyas
donosna

Egyes szám ar

Tartotta április 11-én

Tis

voltak: lege
reám, hogy
vántsam. O
látra jelöl
digi szerény
életpályám
ismerve, az
azonban épp
lom és atyá
hogy a köz
denkinek, s
parancsolja
ben Önök e
hivatalos m
vetkezéstés
tartar. a
gadom.

Nem a
mintha erő
most azon
zásban való
határozó és
de igenis a
komoly mu
melyet az o
jához esato
közrehatni é
ségig előm

Ezen
kül minden
különböző
de lelke
mely az or
hez ragasz
retett hazá
felvirágzás
tisztalem o

A szab
lenségi párt
litikai meg
tisztelt ur
türelmüket
venni; meg
vallás elfo
kalmazásá
biztos révb
ságtól meg
előmozdita

Azon
mára ugy
lem kijelöl
életében e
párt elvei
feláldozó m
nemesak s
kintélyét a
lédésnek
tette meg
lárditotta.
célszerű t
közök szá
terhek iga
az ország
lemnek az
vonatra t
és szellen
közművel
zatos eme
hozta és
művelt áll
A sz
pező kor
korlat ál